

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
Волинський національний університет імені Лесі Українки
Факультет педагогічної освіти та соціальної роботи
Кафедра соціальної роботи та педагогіки вищої школи

СИЛАБУС
нормативного освітнього компонента

Педагогічна практика

(назва освітнього компонента)

підготовки _____ **доктора філософії (PhD)** _____

(назва освітнього рівня)

Спеціальності _____ **231 Соціальна робота** _____

(шифр і назва спеціальності)

освітньо-наукової програми Соціальна робота

Луцьк – 2022

Силабус освітнього компонента «Педагогічна практика», спеціальності 231 Соціальна робота, за освітньо-наукової програми Соціальна робота.

Розробник: Чернета Світлана Юріївна, кандидат педагогічних наук, доцент

Погоджено

Гарант освітньо-наукової програми:

(ф.Лякішева А.В.)

Силабус освітнього компонента затверджено на засіданні кафедри соціальної роботи та педагогіки вищої школи

протокол № 1 від 26 серпня 2022 р.

Завідувач кафедри:

(доц. Чернета С.Ю.)

© Чернета С.Ю., 2022 р.

I. Опис освітнього компонента

Таблиця 1

Найменування показників	Галузь знань, спеціальність, освітньо-наукова програма, освітній ступінь	Характеристика освітнього компонента
Денна (очна, вечірня) форма навчання	23 Соціальна робота 231 Соціальна робота ОНП Соціальна робота. ОС бакалавр	Нормативна
Кількість годин/кредитів <u>180/ 6</u>		Рік навчання <u>2</u>
		Семестр <u>4</u> -ий
		Лекції _____ год.
		Практичні (семінарські) _____ год.
		Лабораторні _____ год.
ІНДЗ: <u>немає</u>		Індивідуальні _____ год.
		Самостійна робота <u>168</u> год.
		Консультації <u>12</u> год.
	Форма контролю: залік	
Мова навчання	Українська	

II. Інформація про викладача (- ів)

ППП Чернета Світлана Юріївна,

Науковий ступінь кандидат педагогічних наук,

Вчене звання доцент

Посада завідувачка кафедри, доцент кафедри соціальної роботи та педагогіки вищої школи

Контактна інформація

Телефон +380506756783,

Електронна пошта Cherneta.Svitlana@vnu.edu.ua

Дні занять <http://194.44.187.20/cgi-bin/timetable.cgi?n=700>

III. Опис освітнього компонента

1. Освітній компонент «Педагогічна практика» належить до циклу нормативних дисциплін професійної підготовки на здобуття освітнього ступеня доктора філософії галузі знань 23 Соціальна робота спеціальності 231 Соціальна робота. Вивчається в другому семестрі, формою підсумкового контролю є залік. На вивчення освітнього компонента відведено 6 кредитів (180 годин), у тому числі: 12 год. консультації та 168 год. самостійна робота.

Здобувачі освіти, які проходять педагогічну практику, безпосередньо залучаються до освітнього процесу кафедри соціальної роботи та педагогіки вищої школи у якості практикантів.

Під час педагогічної практики здобувачі формують спроможності до педагогічної діяльності. У процесі навчання аспіранти поглиблюють знання з спеціальності 231 Соціальна робота, набувають навички творчої, науково-педагогічної діяльності, досвід використання знань для вирішення завдань у сфері педагогічної діяльності.

2. Пререквізити:

Для освоєння освітнього компонента використовують знання, вміння і навички сформовані у ході вивчення ОК Філософія та методологія науки, Академічна доброчесність та наукова етика, Педагогічні основи професійно-комунікативної компетентності.

- Постреквізити: -

3. Мета - формування у здобувачів вищої освіти за освітнім ступенем доктор філософії цілісної системи знань та набуття практичних навичок і вмінь здійснення самостійної педагогічної, методичної роботи при підготовці та проведенні лекційних і семінарських/практичних занять.

Завдання освітнього компонента: ознайомлення з навчально-методичною документацією кафедри соціальної роботи та педагогіки вищої школи: навчальними планами, силабусами ОК,

методичними розробками, планами навчально-методичної роботи кафедри та індивідуальними планами роботи науково-педагогічних працівників; розвиток професійних навичок і вмінь; набуття здобувачем вищої освіти третього (освітньо-наукового) рівня професійних навичок та вмінь здійснення самостійної науково-педагогічної роботи; оволодіння здобувачами сучасними формами, прийомами, технічними засобами у процесі організації навчання та викладання професійно-орієнтованих дисциплін зі спеціальності 231 Соціальна робота; формування навичок науково-дослідної роботи, розвиток творчих здібностей і логічного мислення при підготовці матеріалів для навчальних занять; розвиток комунікативних навичок, умінь професійного і педагогічного спілкування..

4. Освітній компонент спрямований на формування *інтегральної компетентності* (здатність розв'язувати комплексні проблеми у сфері соціальної роботи, здійснювати власні наукові дослідження, результати яких мають наукову новизну, теоретичне та практичне значення; застосовувати сучасні методології наукової та науково-педагогічної діяльності); *загальних компетентностей* (ЗК01. Здатність розв'язувати комплексні проблеми на основі системного наукового світогляду, загального культурного кругозору та дотримання принципів професійної етики й академічної доброчесності. ЗК02. Здатність розробляти проекти та управляти ними. ЗК03. Здатність працювати в міжнародному контексті). *фахових компетентностей* (ФК01. Здатність до розуміння основних концепцій, історії розвитку та сучасного стану наукових знань у сфері соціальної роботи. ФК02. Здатність застосовувати сучасні електронні інформаційні ресурси, спеціалізоване програмне забезпечення у науковій та навчальній діяльності для моделювання процесів та прийняття оптимальних рішень у сфері соціальної роботи. ФК03. Здатність виявляти, ставити та розв'язувати задачі дослідницького характеру в сфері соціальної роботи; оцінювати та забезпечувати якість виконуваних робіт та презентувати результати власних наукових досліджень. ФК05. Здатність здійснювати науково-педагогічну діяльність у вищій освіті).

Очікувані програмні результати навчання: РН02. Розробляти та реалізовувати наукові та/або інноваційні проекти, які дають можливість переосмислити наявне та створити нове цілісне знання та/або професійну практику і розв'язувати значущі наукові проблеми соціальної роботи. РН04. Застосовувати концепції, історичні надбання та сучасні теоретичні і методологічні досягнення у сфері соціальної роботи. РН05. Застосовувати сучасні електронні інформаційні ресурси, спеціалізоване програмне забезпечення у науковій та навчальній діяльності для моделювання процесів та прийняття оптимальних рішень у сфері соціальної роботи. РН06. Мати передові концептуальні та методологічні знання у сфері соціальної роботи та на межі предметних галузей, а також дослідницькі навички, достатні для проведення наукових і прикладних досліджень на рівні останніх світових досягнень; критично аналізувати результати власних досліджень і результати інших дослідників у контексті усього комплексу сучасних знань щодо досліджуваної проблеми. РН07. Будувати тлумачно-інтерпретаційні моделі для пояснення соціальних явищ і процесів, переосмислювати наявні та створювати нові знання та/або професійні практики у сфері соціальної роботи. РН08. Здатність здійснювати педагогічну та/або науково-педагогічну діяльність у закладах фахової передвищої та/або вищої освіти..

Soft skills: вміння налагоджувати міжособистісні контакти; вміння працювати в команді; креативність; вміння прогнозувати, гнучкість, швидка адаптація до змін та ін.

5. Структура освітнього компонента

Етапи	Зміст та основні завдання
1. Підготовчий	На першому (підготовчому) етапі передбачається знайомство з місцем проходження практики, організаційні збори, інструктаж, у тому числі інструктаж із техніки безпеки. На підготовчому етапі ПП має місце: спільна робота здобувача-практиканта з керівником та іншими членами професорсько-викладацького складу випускової кафедри щодо вирішення поточних навчально-методичних питань;

	• ознайомлення з матеріально-технічною базою кафедри і наявним методичним забезпеченням навчального процесу; • ознайомлення з організацією планування та обліку навчальної, наукової та методичної роботи на кафедрі, нормативними документами освітнього процесу; • знайомство з інноваційними освітніми технологіями і їхнє впровадження в освітній процес. На цьому етапі також здійснюється вивчення наявного та розроблення нового (удосконаленого) навчально-методичного забезпечення (силабуса, завдань для практичних занять, кейсів, тестів і т.д.). Із цією метою передбачено: • консультування здобувача керівником практики щодо визначення тематики і виду навчально-методичної розробки; • пошук і первинне оброблення матеріалів (підручників і навчальних посібників, монографій і наукових статей, спеціалізованих журналів, інтернет-ресурсів тощо); • пошук додаткового матеріалу і підготовка проєкту навчально-методичної розробки; • перевірка проєкту навчально-методичної розробки керівником практики; • підготовка навчально-методичної розробки та її здача керівнику практики.
2. Основний	Основний етап ПП – її проходження на випусковій кафедрі – здійснення безпосередньої педагогічної діяльності (самостійне проведення практичних, семінарських занять). На цьому етапі передбачається апробація навчально-методичних розробок аспіранта у навчальному процесі у формі проведення навчальних аудиторних, або поза-аудиторних занять зі студентам з використанням навчально-методичної розробки аспіранта-практиканта.
3. Звітний	Завершальним етапом ПП є оформлення результатів, отриманих здобувачем за весь період ПП у вигляді звіту про проходження ПП. Звіт має містити таку інформацію: 1. Місце проходження практики, характеристики навчальних приміщень (потрібне матеріально-технічне оснащення, у т. ч. потрібне для проведення занять обладнання); терміни практики; назву навчальної дисципліни, за якою проводилися заняття, обсяг навчальної дисципліни у навчальному плані підготовки здобувачів; рівень вищої освіти, напрям підготовки, номер(и) групи і курс(и) студентів, для яких викладалася зазначена навчальна дисципліна. 2. Стан навчально-методичного забезпечення дисципліни; перелік та опис власних науково-методичних розробок аспіранта. 3. Вид і теми занять, навчальні цілі, зміст занять, методи і технології вкладання, які застосовувалися. 4. Активність роботи студентів. 5. Самооцінку виконаної роботи аспірантом (труднощі та успіхи). 6. Пропозиції щодо організації та проведення ПП. 7. Оцінку керівника, його зауваження та пропозиції щодо

	виконаних аспірантом під час ПП завдань (робіт), загальний відгук про виконання аспірантом ПП. Додатками до звіту про проходження ПП можуть бути такі матеріали: • навчально-методичні розробки до навчальних занять; • методичний аналіз одного з занять, проведеного іншим аспірантом або викладачем; • рецензії та відгуки на перевірені роботи студентів. У звіті відображаються всі види діяльності аспіранта, що мали місце під час ПП, у тому числі відзначаються теми проведених занять із зазначенням обсягу годин.
--	---

6. Оцінювання

Практика оцінюється на основі суми балів, отриманих аспірантом впродовж її проходження та балів, отриманих за підготовку та оформлення звітної документації. Політика виставлення балів поточної успішності: – проведення відкритих занять (4×10 балів = 60 балів); – підготовка і розробка конспектів залікових занять (4×5 балів = 20 балів); – рецензія відвіданого заняття – 10 балів; – захист практики на засіданні кафедри, оформлення звітних документів (звіт про проходження практики (стислий опис змісту роботи), щоденник практики, конспекти проведених залікових занять, відгук наукового керівника про навчально-методичну роботу аспіранта) – 10 балів. Максимальна кількість балів – 100 балів

IV. ПОЛІТИКА ОЦІНЮВАННЯ

Політика викладача щодо здобувача вищої освіти. Здобувач зобов'язаний в повному обсязі оволодіти знаннями, вміннями, практичними навичками та компетентностями з педагогічної практики. Аспірант зобов'язаний відвідувати практику, не запізнюватися, мати відповідний зовнішній вигляд. У разі відсутності через хворобу надати відповідну довідку. Здобувач вищої освіти повинен дотримуватися навчальної етики, поважно ставитися до учасників процесу навчання, бути толерантним, доброзичливим, виваженим у спілкуванні зі студентами та викладачами. Викладач зобов'язується ставитися до здобувачами освіти з повагою, вимагаючи взаємності та намагатиметься формувати атмосферу довіри та доброзичливості.

Політика щодо академічної доброчесності. Обов'язковою вимогою є дотримання норм академічної доброчесності. Дотримання принципів академічної доброчесності здобувачами освіти передбачає: самостійне виконання навчальних завдань; надання достовірної інформації про результати власної діяльності, використанні методики досліджень і джерел інформації. Підготовка до практики здобувача вищої освіти повинна відбуватися відповідно до Кодексу академічної доброчесності ВНУ імені Лесі Українки.

Політика щодо дедлайнів та перескладання. Перескладання педагогічної практики відбувається із дозволу деканату за наявності поважних причин (наприклад, лікарняний). Форма перездачі пропусків погоджується з викладачем (може бути дистанційно). Згідно «Положення про визнання результатів навчання, отриманих у формальній, неформальній та/або інформальній освіті у Волинському національному університеті імені Лесі Українки» здобувачеві можуть бути зарахованими результати навчання, які отримані у формальній, неформальній та/або інформальній освіті.

V. ПІДСУМКОВИЙ КОНТРОЛЬ

За результатами педагогічної практики проводиться залік, де оцінювання знань здобувачів освіти здійснюється під час поточного контролю за результатами виконання тих видів робіт, які передбачені силабусом. Атестація за підсумками педагогічної практики проводиться на підставі

звіту, оформленого відповідно до встановлених вимог. Оцінка визначається з урахуванням своєчасності подання звіту з педагогічної практики, якості підготовленого звіту, рівня знань здобувача освіти.

Шкала оцінювання
Шкала оцінювання знань здобувачів освіти з освітніх компонентів, де формою контролю є диференційований залік

Оцінка в балах	Лінгвістична оцінка	Оцінка за шкалою ECTS	
		оцінка	пояснення
90–100	Відмінно	A	відмінне виконання
82–89	Дуже добре	B	вище середнього рівня
75–81	Добре	C	загалом хороша робота
67–74	Задовільно	D	непогано
60–66	Достатньо	E	виконання відповідає мінімальним критеріям
1–59	Незадовільно	Fx	Необхідне перескладання

VI. Рекомендована література та інтернет-ресурси
Основна

1. Педагогіка та психологія вищої школи : навчальний посібник / Л. Г. Кайдалова, І. С. Сабатовська-Фролкина, Н. В. Альохіна, Н. В. Шварп. Х. : НФаУ, 2019. 248 с.
2. Положення про проведення практики здобувачів освіти Волинського національного університету імені Лесі Українки. URL : <https://tinyurl.com/2mmp9ord>.
3. Стражнікова І. Педагогіка вищої школи: навчально-методичний посібник. ІваноФранківськ: НАІР, 2018. 120 с.
4. Шапран О. І., Новак О. М. Педагогіка вищої школи : навч.-метод. посіб. ПереяславХмельницький (Київ.обл.): Домбровська Я.М., 2018. 280 с.
5. Шуляк А. М. Педагогічна практика: методичні рекомендації для здобувачів третього (освітньо-наукового) рівня вищої освіти, які навчаються за освітньо-науковою програмою «Міжнародні відносини і стратегічні комунікації України та ЄС» за спеціальністю 291 Міжнародні відносини, суспільні комунікації та регіональні студії / Антоніна Миколаївна Шуляк. ВНУ ім. Лесі Українки, 2022. 23 с.

Додаткова

1. Povidaichyk, O., Khomenko, S., Volkova, K., Korniat, V., Cherneta, S., & Martirosian, L. Professional Training of Future Social Workers for R&D Activities. Revista Romaneasca Pentru Educatie Multidimensionala, 2021. 13(2), 110-131. <https://doi.org/10.18662/rrem/13.2/413> Web of Science Core Collection
2. Вітвицька С.С. Основи педагогіки вищої школи: методичний посібник для студентів магістратури. - К.: Центр навчальної літератури, 2018. 384 с.
3. Зайченко І., Теслюк В., Каленський А. Основи педагогічної майстерності та етики викладача вищої школи: підручник. Київ: Ліра-К, 2018. 484с
4. Чернета С. Ю. Модель професійної підготовки майбутніх фахівців із соціальної роботи до надання соціальних послуг. Ввічливість. Humanitas. 2021. Вип. 4. С. 57-63.

5. Чернета С. Ю. Практична спрямованість підготовки фахівців із соціальної роботи до надання соціальних послуг. The system of social services of Ukraine amidst transformation: modern trends and challenges : Scientific monograph. Riga, Latvia : “Baltija Publishing”, 2022. 220 p.
6. Чернета С.Ю. Теоретичні та методичні засади підготовки майбутніх фахівців з соціальної роботи до надання соціальних послуг: монографія. Луцьк, 2022. 365 с.
7. Яланська С. П. Модернізація організації освітнього процесу у вищій школі: психологопедагогічний ресурс арт-практик. Проблеми мотивації особистості в сучасному освітньому просторі: колективна монографія / наук. Ред Л.В.Герасименко, В.Ф.Моргун. Кременчук: ПП Щербатих О.В., 2020. С. 96-109.